

Jutlus Kolmainupühal, 30.mail 2010 EELK Kuressaare Laurentiuse koguduse külastusel

Rm 11:33-36

Oh seda Jumala rikkuse ja tarkuse ja tunnetuse sügavust!

Ei suudeta uurida tema kohtumõistmisi ega jälgida tema teed!

Sest kes on ära tundnud Issanda meele? Või kes on olnud talle nõuandjaks?

Või kes on talle midagi enne andnud, et talle tuleks tasuda?

Jah, temast ja tema läbi ja temasse on kõik.

Temale olgu kirkus igavesti!

Aamen

On väga hea olla koos teiega just Kolmainupühal, sellel päeval, kus me eriti mõtleme Jumala müsteeriumi üle. Kuid ma ei räägi Kolmainuse dogmast ehk õpetusest, vaid pigem sellest, kuidas Jumala tegutseb meie elus ja maailmas. See on hea ja oluline, et me kristlastena saame jagada oma usku ja kahtlusi, et saame rääkida üksteisele nii sellest, milliseid heategusid Jumal meie elus on teinud, kui ka sellest, et me tihti ei suuda mõista Jumala tegusid.

Kevad on paljudel inimeste jaoks suur õppimise aeg. Nii noortel kui ka paljudel õppivatel täiskasvanutel tuleb teha eksameid kooli lõpetamiseks või tuleb valmistuda uude kooli astumiseks või mõlemaid. Lapsevanemad ja vanavanemad, kes ise küll enam koolis ei käi, kuid kellel on kodus õppivad noored, elavad kaasa oma laste ja lastelaste tegemistele ning tunnevad rõõmu, kui noortel läheb hästi, kui laste või lastelaste teadmisi hinnatakse hea hindega või kui järeltulijad saavad ülikooli või mõnda kõrgkooli sisse. Ka see tunne on teile tuttav? - Igal juhul oleme me kõik kokku puutunud õppimisega ja teame, et mõnikord on see raske ja igav, kuid suuremalt jaolt tunneb inimene siiski rõõmu uutest teadmistest. Me teame ka seda, et ilma hariduseta on meie riigis raske tööd leida ja ennast ära elatada. Ja ükskõik, millega me siin elus ka ei tegeleks, meil on vaja oma eriala kohta nii teoreetilisi teadmisi kui praktilisi kogemusi.

Lisaks koolis õpitud teadmistele on inimesed ajast aega otsinud sügavamat tarkust, otsinud vastuseid elu küsimustele: kes on inimene, miks ta siin maailmas on ja mis on viimselt kõige olulisem.

Kui küsida leerilaste käest, miks nad tulevad leeri, siis väga paljud leeri tulnud vastavad, et nad soovivad saada rohkem teadmisi ristiusu, kiriku ja Jumala asjade kohta. Huvitav on see, et kuigi tänapäeval on võimalik nii raamatutest kui internetist leida Piibli ja kristluse kohta palju huvitavat materjali, tullakse siiski kirikusse, sest lisaks teoreetilisele teadmistele otsitakse midagi enam, midagi sügavamat ning ilmselt on tulijates see lootus, et ehk leiavad nad vastuseid sealt, kus kristlased koos käivad.

See on justkui Jumala hääl inimese südames, mis kutsub teda lakkamatult enese poole nii, et inimene isegi ei saa aru, kuidas.

Seesama lakkamatu Jumala kutse teeb, et me igal pühapäeval tuleme kirikusse, et olla koos oma õdede-vendadega palves ja armulaua osaduses. Kes kaua aega on kirikus käinud, on kogenud kindlasti ka seda, et kui siis jääb mõni pühapäev vahele, et ei saa armulauale tulla, on kuidagi kummaline olla ja vahel poeb hinge rahutus või jääb hinge tühi tunne – tunne, et millestki on puudu, hinge jääb igatsus.

Jumal kutsub oma lapsi pidevalt ja kogu aeg, mõnikord vaikselt, mõnikord andes selgeid märguandeid. Kuidas ja millal ta seda teeb? See on ettearvamat ja jääbki meile saladuseks selles maailmas.

Jumala juurde tulles avaneb meile tee usu imelisse, saladusi täis maailma.

Just nõnda juhtus Nikodeemusega. Ta ei saanud muidu, kui pidi keset ööd Jeesuse juurde minema. Jeesuse juures oli midagi nii ligitõmbavat, et Nikodeemus ei saanud minemata jätta – ja siis avas

Jeesus talle ukse usu müsteeriumisse.

Võib-olla sa mäletad seda, mil sina esimest korda rääkisid Jumalaga või kui Tema peale mõtlesid või esitasid Talle küsimusi elu kohta?

Ükskõik, kui kaugemale me ka oma usumaal oleme jõudnud, meile avaneb pidevalt midagi uut. Neil hetkedel me imetleme Jumalat ja täname teda, kuid samuti kerkivad meie ette uued küsimused. Eriti siis, kui me seisame silmitsi raskustega, kui me kogeme ebaõiglust, kas iseene või teiste vastu, kui näeme inimeste valu ja kannatust.

On väga lihtne mõista ja uskuda Jumala armastusse siis, kui kõik läheb hästi. Kuid, - kas me usume, et Jumal meid armastab ka siis, kui meil tuleb kaotada või oma ilusatest lootustest loobuda. Kas me usume, et Jumal kuuleb meie palveid ka siis, kui meile endile tundub, et taevas vaikib?

Paljud kristlased üle kogu maailma võivad anda tunnistust sellest, kuidas Jumal on nende elus teinud imesid, tervendanud või muutnud raskeid olukordi. Usun, et meil kõigil on elus olnud hetki, kui me oleme tundnud Jumala imelist ligiolu ja seda, kuidas Jumal on meie palvetele vastanud. Sellistel hetkedel tunneme sügavat tänulikkust ja rõõmu.

Samas on väga paljud kristlased kogenud, et Jumal ei vasta nende palvetele. Sellistel hetkedel on meil ainult üks suur küsimus: miks? Me usume ju siiralt, et see, mille pärast me palvetame, on hea. Miks siis Jumal mõnikord ei vasta? Või miks ta vahel tegutseb hoopis vastupidiselt ning paneb meid kannatama? Inimesel on tihti raske oma soovide ja tahtmiste lahti öelda, sest need tunduvad meile ju nii armsad ja õiged.

Paljud inimesed üle kogu maailma vaevlevad küsimuse ees, miks Jumal laseb sündida nii palju kurja, kui ta maailma armastab?

Sellele ja paljudele teistele küsimustele ei ole ühest vastust, sest Jumala teed on ettearvamatud ja Tema mõtted liiga sügavad, et inimene võiks kõiki nendest mõista.

Tänases kirjakohtas me kuulsime, et ka Paulus, suurim evangeeliumi kuulutaja, ei mõista Jumala tegutsemist ega maailma. Ta on selles samas kirjas eelnevalt pikalt ja põhjalikult seletanud Roomas olevale kogudusele Jumala armust, lunastusest, lepitusest, tulevases kirkusest. Tema ei mõistnud, kuidas juudid, jumalarahvas, ei tundnud ära Jumala Poega. Pika arutluse käigus ta jõuab lahenduseni, et Jumal on Iisraeli rahva südame kõvaks teinud selleks, et teistel rahvastel oleks võimalik jõuda Jumalani, ning et Jumala suur arm ning halastus võiks seeläbi ilmuda kogu maailmale. Paulus kirjutab, et lunastus ei sõltu inimese pingutustest, vaid üksnes Jumalast, kes halastab ning et Jumal päästab igaühe, kes usub ning oma suuga Jeesuse Kristuse oma Issandaks tunnistab. Ja siiski oma pika ja sügava arutluse lõpus tõdeb Paulus, et Jumala tarkus on liiga sügavus, et keegi suudaks seda mõista ja ei suuda inimene uurida Jumala teid.

Siinkohal on tähelepanuväärne, et Paulus, olenemata sellest, et ta tunnetab lõputut vahemaad inimese ja Jumala vahel, ning et ta ei suuda paljutki mõista, ei esita Jumalale küsimusi ega loobu oma missioonist, vaid üksnes ülistab Jumalat. Ta kiidab Jumala tarkust. Ta ülistab tema tegusid ja tõdeb, et kõik, mis meil on ning mis on olemas, on Jumalast. Pole midagi, mida me poleks saanud temalt. Ta kutsub meid kõiki andma au Tema nimele. Paulus usaldab ennast täielikult Jumala kätte ja innustab kõiki teisigi seda tegema.

Kristlaseks olemine on usalduse palverännak. Sellel teel me õpime eelkõige oma lootuse Jumala peale panema ka siis, kui me üleüldse aru ei saa. Sellel teel õpime Jumalaga leppima, kui me ei mõista Tema kavatsusi. Me õpime usaldades ütleva: „Sina tead Issand, kuidas on kõige parem. Ma usaldan ennast Sinu kätte. Ma usaldan oma elu Sulle.“ Selline usaldus ei pruugi tulla üleöö, vaid vajab kasvamist. Tihti läbi raskuste me just õpimegi tõeliselt usaldama.

Mulle meenub üks noor ema, kes on pidanud matma oma kolm väga väikest last. Ühel päeval ta ütles mulle: „Kui ma oma elu peale tagasi vaatan, siis ei saa ma aru, miks olen ma pidanud taluma neid kannatusi. Ma ei mõista, miks on minult nii palju kalleid inimesi ära võetud, aga siiski ma tean, et Jumal armastab mind ja kõigest hoolimata on väga palju mu asju mu elus, mille eest saan Temale olla tänulik.“

Samuti ei saa ükski meist õppida ei mõistma ega usaldama, kui me oleme teistest inimestest isoleeritud. Kristus on meid kutsunud ühte ainulaadsesse osaduskonda või peresse, milleks on Kirik, sest ainult ühtekuuluvuses teistega suudab inimene taluda raskusi ja oma piiratust. Oma usus ja

kahtlustes ei pea me tuginema üksnes iseenese usule, vaid kristlaste usule läbi aegade, nendele, kes on käinud enne meid ja nendele, kes on praegu meie kõrval. Eriti tänapäevases individualistlikus ühiskonnas, kus nii paljud arvavad, et igauks peab võitlema iseenese ellujäämise pärast, kust on kadunud või kadumas kollektiivne mõtlemine, teistega arvestamine, tuleb neil, kes oma lootuse üheskoos usaldades Jumala peale panevad, kaasa aidata sellele, et rohkem inimesi võiks leida tee Kiriku ainulaadsesse osaduskonda. Üheskoos Kristuses, Temast elu ammutades, üksteist täiendades, üksteise koormaid kandes ja oma Jumalat üheskoos tänades, me oleme tugevad Issandas (ning suudame taluda ka elu keerukaid käike). Paulus teab seda ning kutsub meid kõiki üheskoos Jumalat kiitma.

Vana keldi palvetaja on öelnud:

Ei ole taime mullas, mis poleks täis Tema jõudu,
ei ole kiudu köiekeremes, mis poleks täis tema õnnistust.

Jeesus! Jeesus! Jeesus! Teda võtkem nüüd kiita.

Ei ole elusolendit meres, ei ühtki kala jões,
ei midagi taevavõlvi all, mis ei kuulutaks Tema headust.

Jeesus! Jeesus! Jeesus! Teda võtkem nüüd kiita.

Ei ole lindu lennul, ei ühtki tähte taevas,
ei ole midagi päikese all, mis ei kuulutaks tema headust.

Jeesus! Jeesus! Jeesus! Teda võtkem nüüd kiita.

Jah, me ei pruugi kõigest aru saada, pole lihtne kõike mõista, aga me võime taibata, et meil kõigil on palju põhjust Jumalat tänada. Tänada Jumalat Isa, kes on meid loonud ning kes meid armastab. Tänada Jumalat Poega, kes on meid lunastanud ning avanud tee Isa juurde ja tänada Püha Vaimu, kes meid pühitseb ja uuendab meie elu.

Aamen.

Jutlustas **Tiina Kliiman**.